Kategorija: VIJESTIAžurirano: Ponedjeljak, 14 Rujan 2026 14:32
Objavljeno: Ponedjeljak, 14 Rujan 2026 14:32

#VLADA: IZMJENE ZAKONA UPUĆENE U SABOR#

Vlada je sa sjednice u ponedjeljak u Sabor uputila izmjene Zakona o gospodarenju otpadom kojima se jačaju mehanizmi prevencije, nadzora i sankcioniranja nezakonitog gospodarenja otpadom, uz osiguravanje veće sljedivosti tokova i učinkovitijeg uklanjanja nezakonito odbačenog otpada.

"Zakon je temeljito pripremljen u proteklom razdoblju, priprema je počela davno prije nego što je došlo do emancipacije ove teme vezane za Gospić", kazao je uvodno premijer Andrej Plenković, dodajući kako o tome svjedoči činjenica je zakon već dva puta bio u javnom savjetovanju i 2025. i 2026.

Naglasio je kako je cilj izmjena spriječiti nezakonito postupanje s otpadom, pojačati nadzor nad onima koji otpadom gospodare i osigurati da se zna tko je odgovoran za svaku fazu postupanja s otpadom.

"Posebno jačamo odgovornost onih koji nezakonito postupaju, uključujući odgovornost članova trgovačkih društva kada se pravna osoba zloupotrebljava za takvo postupanje", rekao je te poručio kako je važna poruka ovog zakona da trošak sanacije nezakonito odbačenog otpada ne smije biti na građanima i lokalnoj zajednicim nego na onečišćivačima.

Uvođenje neprekinutog videonadzora odlagališta i GPS praćenja vozila

"Težište je na sprječavanju nezakonitog postupanja, punoj sljedivosti tokova otpada, stvarnoj financijskoj odgovornosti onečišćivača, učinkovitom radu i koordinaciji između nadležnih tijela i lokalnih jedinica", kazala je ministrica zaštite okoliša i zelene tranzicije Marija Vučković.

Među ključnim novinama je uvođenje obveze neprekinutog videonadzora ulaza na lokacije gospodarenja otpadom, uz čuvanje snimaka 30 dana radi omogućavanja učinkovitijeg inspekcijskog i kaznenog postupanja u slučajevima sumnje na nezakonite aktivnosti.

Istodobno se uvodi obveza GPS praćenja vozila kojima se prevozi otpad. Na taj način, ističe se, omogućit će se potpuna sljedivost kretanja otpada od mjesta nastanka do mjesta obrade ili zbrinjavanja te značajno otežati nezakonito odbacivanje otpada u okoliš. Podaci o kretanju se moraju čuvati najmanje dvije godine.

Uvodi se javno dostupan **popis osoba kojima je zabranjeno gospodariti otpadom**, koji obuhvaća i odgovorne te upravljački povezane osobe, čime se, kazala je ministrica, smanjuje mogućnost nastavka iste djelatnosti preko drugog društva te ponavljanje pogrešaka.

Nadalje, uspostavlja se sustav redovitih kontrola lokacija, najmanje jednom godišnje za lokacije neopasnog otpada i najmanje dva puta godišnje za lokacije opasnog otpada, uz godišnje izvješćivanje Vlade.

"Provjeravat će se stvarne vrste i količine otpada, način skladištenja i obrade, evidencije, uvjeti iz dozvole i dostatnost financijskog jamstva kako bi se zaštitili imovinsko-pravni interesi RH", navela je Vučković.

Phoca PDF

Mišljenje načelnika ili gradonačelnika prije izdavanja dozvola

Preciziraju se uvjeti za izdavanje, preispitivanje i ukidanje dozvola. Prije izdavanja dozvola iz nadležnosti županije, odnosno Grada Zagreba, pribavlja se obrazloženo mišljenje načelnika ili gradonačelnika, utemeljeno na prostornom planu i namijeni građevine. Županijsku dozvolu izdaje župan.

Zakonske izmjene trebale bi rezultirati učinkovitijim postupanjem u slučaju sumnje na nezakonite pošiljke otpada. Tako se nadležnim tijelima daju dodatne ovlasti za privremeno zadržavanje pošiljki otpada, vozila ili druge opreme kada postoje okolnosti koje upućuju na mogućnost nezakonitog postupanja.

Time se omogućuje pravodobna reakcija nadležnih tijela i sprječava nastanak štete za okoliš prije okončanja upravnih ili inspekcijskih postupaka.

Financijska jamstva i založna prava, proširenje informacijskog sustava

Dodatno se uređuje sustav financijskih jamstava koja moraju osigurati osobe koje gospodare otpadom. Cilj je osigurati da troškove uklanjanja otpada, sanacije okoliša i otklanjanja eventualnih šteta snosi stvarni onečišćivač, a ne država ili jedinice lokalne samouprave. Financijska dostatnost provjerava se najmanje jednom godišnje. (Hina)

Predlaže se i mehanizam zakonskog založnog prava na imovini onečišćivača do visine troška sanacije. Također, uvodi se obveza jedinicama lokalne samouprave da najmanje jednom godišnje provedu akciju uklanjanja protuzakonito odbačenog otpada.

Proširuje se informacijski sustav i e-ONTO. Obveza vođenja e-ONTO-a širi se i na subjekte koji obavljaju ili omogućavaju ponovnu uporabu robe, kao i na one koji sprečavaju nastanak otpada proglašenjem nusproizvoda.

Povezivanjem podataka do bržeg otkrivanja nepravilnosti

Ako najava pošiljke otpada koja ne podliježe notifikaciji nije unesena u mrežnu aplikaciju Europske komisije (DIWASS), uvoznik ili izvoznik dužan je podatke unijeti u nacionalni e-ONTO dva dana prije nego što pošiljka uopće krene s polazišta. Ako Ministarstvo utvrdi da određene pošiljke otpada mogu predstavljati značajni rizik za okoliš ili sustav gospodarenja otpadom donijet će rješenje kojim se zabranjuje preuzimanje ili isporuka određenog otpada na rok do jedne godine.

Daljnji razvoj informacijskog sustava gospodarenja otpadom, tvrde u Ministarstvu, omogućit će kvalitetnije praćenje podataka o nastanku, prijevozu, obradi i zbrinjavanju otpada. Povezivanjem podataka o dozvolama, pošiljkama otpada, lokacijama i nadzoru stvaraju se preduvjeti za brže otkrivanje nepravilnosti i učinkovitije planiranje inspekcijskih aktivnosti.

Propisuje se predaja miješanog komunalnog otpada isključivo pripadajućem uspostavljenom centru za gospodarenje otpadom. Jedinice lokalne samouprave dobivaju jasne obveze za otpadnu zemlju i kamenje, reciklažna dvorišta za građevni otpad, prostore za ponovnu uporabu.

Phoca PDF

Zakon sada propisuje da cijena odlaganja miješanog komunalnog otpada na bilo kojem lokalnom odlagalištu u obuhvatu nekog aktivnog Centra za gospodarenje otpadom (CGO) mora biti jednaka ili veća od cijene koju naplaćuje sam CGO.

Predloženo je i povećanje novčanih kazni te uvođenje novih prekršaja povezanih s videonadzorom, GPS praćenjem, financijskim jamstvima, nezakonitim pošiljkama i neusklađenošću s dozvolama. (Hina)

Phoca PDF